

УДК 336
JEL Classification G 20

Коніна Марина

асистент кафедри фінансів та банківської справи
Донецький національний університет економіки і торгівлі імені М.Туган-Барановського
м. Кривий Ріг, Україна
E-mail: konina_maryna@ukr.net

Реха Камілла

студентка
Донецький національний університет економіки і торгівлі імені М.Туган-Барановського
м. Кривий Ріг, Україна
E-mail: camilla.reha@gmail.com

Янковський Валерій

студент
Донецький національний університет економіки і торгівлі імені М.Туган-Барановського
м. Кривий Ріг, Україна
E-mail: yva0404@gmail.com

СУЧАСНИЙ СТАН ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ

Анотація

Вступ. Реалізація переважної більшості економічних відносин між учасниками ринку відбувається за допомогою посередників, завдяки яким вирішуються проблеми функціонування ринку фінансових послуг. На ньому відбуваються процеси надання послуг щодо мобілізації, розподілу та перерозподілу вільних ресурсів. Фінансовий ринок складається з різних інститутів, які надають специфічні професійні послуги, направляючи потоки фінансових ресурсів від кредиторів/інвесторів до реципієнтів. Саме від рівня розвитку посередницької діяльності на ринку фінансових послуг, значною мірою, залежить ефективність його функціонування.

Методи. У статті використано методи теоретичного узагальнення й порівняння; методи логічного узагальнення; економіко-статистичні методи.

Результати. Проаналізовано стан фінансового ринку України на сучасному етапі його розвитку. Охарактеризовано окремі показники діяльності банківських та небанківських кредитних установ та визначено ключові проблеми їх функціонування. Запропоновано основні напрями фінансового ринку України.

Перспективи. Вбачаються у формуванні стратегії розвитку фінансового ринку та його учасників із врахуванням необхідності організації у їх діяльності ефективних систем економічної безпеки.

Ключові слова: фінансовий ринок, ринок фінансових послуг, банки, страхові компанії, лізингові компанії, кредитні спілки, ломбарди.

Вступ. Добре розвинені банківські установи, пенсійні фонди, страхові компанії та інші сегменти фінансового ринку є гарантією стабільного розвитку економічної системи в країні. Для України становлення та подальший розвиток фінансового ринку є передумовою появи потужного джерела інвестицій, що будуть спрямовуватися в сектори економіки держави, шляхом акумуляції вільних грошових коштів. Функціонування фінансового ринку неможливе без роботи фінансової системи, що забезпечує його нормальне існування і розвиток.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питанням фінансового ринку в Україні присвячено праці багатьох вчених, серед яких О.А. Білоус, О.Д. Василик, Я. Комаринський, В.М. Опарін, О.В. Онікієнко, Г.Г. Козоріз, І.О. Школьник та інші. Разом з тим зазначені проблеми в країнах з трансформаційною економікою вивчені поки що недостатньо, зокрема і в Україні, в якій

фінансовий ринок в своєму розвитку є доволі мінливим та нестабільним.

Метою статті є аналіз сучасного стану розвитку фінансового ринку в Україні, виявлення основних проблем та окреслення перспектив його розвитку.

Методологія дослідження. У ході дослідження використано методи теоретичного узагальнення й порівняння; методи логічного узагальнення; економіко-статистичні методи (для вивчення динаміки процесів розвитку й регулювання фінансового ринку України).

Результати. Основним індикатором розвиненості фінансової системи країни є локалізація операцій з міграції та трансформації вільного капіталу – в країнах з розвинутою економікою вони в повному обсязі відбуваються на розвинутому, відповідним чином врегульованому та прозорому фінансовому ринку. При цьому наявність розвинутої інституційної інфраструктури є запорукою успішної реалізації функціонального призначення як фінансової системи взагалі, так і фінансового ринку зокрема, оскільки система фінансового посередництва, будучи підсистемою фінансового ринку, не тільки сприяє перетворенню заощаджень в інвестиції, але й приймає участь в організації системи нагромадження капіталу. При цьому синергетична єдність категорій системи і підсистеми передбачає, що етап розвитку фінансового ринку є визначальним при аналізі системи фінансового посередництва [17].

Фінансовий ринок – це система економічних відносин, яка забезпечує розподіл та акумуляцію фінансових ресурсів шляхом купівлі-продажу інструментів фінансового ринку через систему кредитно-фінансових установ.

У таблиці 1 визначено декілька теоретичних підходів щодо дефініції фінансового ринку.

Таблиця 1

Дефініція поняття «фінансовий ринок»*

Автор	Визначення
О. Василик [1]	«Фінансовий ринок – це механізм перерозподілу фінансових ресурсів між окремими суб'єктами підприємницької діяльності, державою і населенням, між учасниками бюджетного процесу, деякими міжнародними фінансовими інституціями».
Л. Павлова [2]	«Фінансовий ринок – це механізм управління потоками грошових ресурсів, платіжних засобів, що приносять прибуток і об'єднують емітентів та інвесторів».
Я. Комаринський, І. Яремчик [3]	Характеризують фінансовий ринок як ринок позичкових капіталів, а також визначають його як систему економічних відносин, які забезпечують: акумуляцію вільних грошових коштів; перетворення коштів в позичковий капітал; перерозподіл капіталу між учасниками процесу відтворення.
Л. Красавина [4, с. 112]	«Світовий фінансовий ринок – це частина ринку позичкових капіталів, де переважно здійснюється емісія, купівля-продаж цінних паперів, у тому числі в євровалютах, і включає світовий грошовий ринок, світовий ринок капіталів і світовий фінансовий ринок».
В. Опарін [5, с. 24]	«Фінансовий ринок – це сукупність обмінно-перерозподільних відносин, пов'язаних з процесами купівлі-продажу фінансових ресурсів, необхідних для здійснення виробничої та фінансової діяльності».
Г. Бєлоглазова [6]	Розглядає фінансовий ринок з позиції поділу його на внутрішні та зовнішні ринки і визначає як сукупність національних і міжнародних фінансових ринків, що забезпечують акумулювання та перерозподіл фінансових ресурсів через систему банківських та інших фінансово-кредитних установ для забезпечення процесу відтворення у світовому масштабі.

* Джерело: [1-6]

До основних факторів становлення і розвитку фінансового ринку, можна віднести такі: поява нових елементів фінансового ринку; транскордонний рух фінансових ресурсів; технічний прогрес і розвиток інформаційних технологій.

Таким чином, фінансовий ринок – це складна відкрита економічна система, яка представляє

собою сукупність економічних відносин та інститутів, пов'язаних з перерозподілом капіталу [17] (рис. 1).

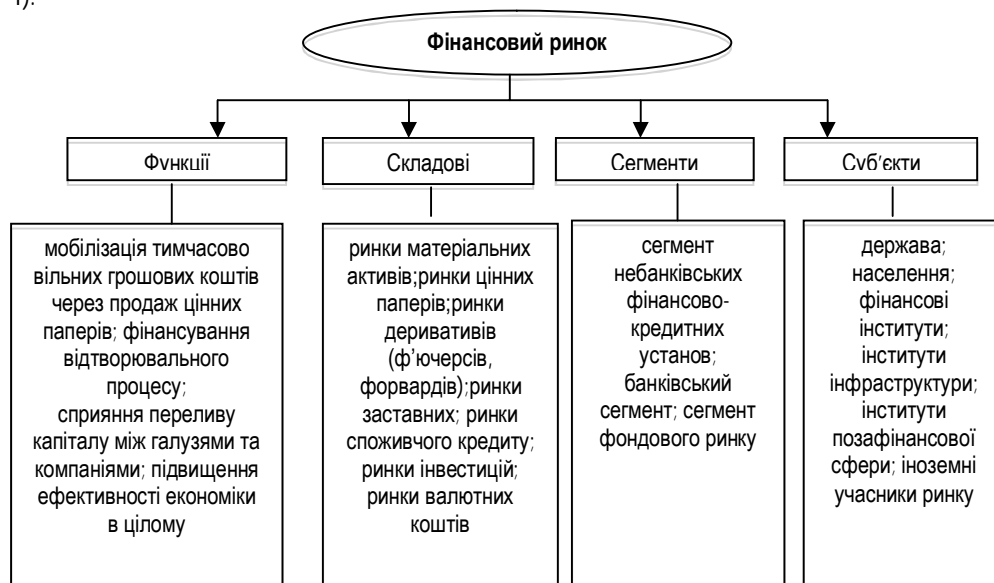

Рис. 1. Суб'єкти, функції, сегменти та складові фінансового ринку*

*Джерело: [7, 8, 9]

Сьогодні найактивнішими інституційними учасниками фінансового ринку України виступають комерційні банки, страхові компанії, фондові біржі, адже саме вони складають найбільшу частку фінансових ресурсів і мають безпосередній вплив на розвиток виробництва в країні, інвестиційний клімат і добробут населення.

У сучасному світі роль банківських послуг є досить значною. Так, Онікієнко О.В. і Передерієва С.О. зазначають, що банківський ринок забезпечує безперервний грошовий обіг та обіг капіталу. Об'єднаний в економічну й організаційно-правову структуру – національну банківську систему, він здійснює управління грошовими коштами і ресурсами, реалізуючи економічні інтереси суспільства [10].

Банківський сектор є найбільшою складовою фінансового ринку України з активами, що складають домінуючу частку активів усіх фінансових установ. Саме тому негативні тенденції у фінансовому секторі країни виявились тут найбільш помітними (табл. 2).

Таблиця 2

Основні показники діяльності банків України за 2013-2015 роки, млн.грн.**

Назва показника	Станом на				Темп росту, (01.01.2016/ 01.01/2013), %
	01.01.2013 р.	01.01.2014 р.	01.01.2015 р.	01.01.2016 р.	
Кількість діючих банків, од., в т.ч.	176*	180*	163*	117*	66,47
з іноземним капіталом, од.	53	49	51	41	77,36
зі 100% іноземним капіталом, од.	22	19	19	17	77,27
Активи банків	1 127 192	1 278 095	1 316 852	1 254 385	111,28
Готівкові кошти та банківські	30 346	36 390	28 337	34 353	113,20

метали					
Кредити надані	815 327	911 402	1 006 358	965 093	118,37
Вкладення в цінні папери	96 340	138 287	168 928	198 841	206,40
Капітал	169 320	192 599	148 023	103 713	61,25
Зобов'язання банків	957 872	1 085 496	1 168 829	1 150 672	120,13
Регулятивний капітал	178 909	204 976	188 949	130 974	73,21
Результат діяльності	4 899	1 436	-52 966	-66 600	-1359,6
Середня відсоткова ставка за кредитами в національній валюті, %	14,5	18,8	22,2	11,4	78,62
Середня відсоткова ставка за кредитами в іноземній валюті, %	8	8,3	6,4	6,8	85,0

*1 банк з них має ліцензію санаційного банку

**Джерело: [11]

Отже, проаналізувавши дані табл. 1, можна побачити, що за 2013-2015 роки кількість банківських установ має тенденцію до зменшення, відповідно кількість банків як з частковим, так із 100% іноземним капіталом також зменшуються. Починаючи 2014 року, відносно 72 банківських установ прийнято рішення щодо їх ліквідації [16].

Помітним є скорочення не лише кількості банківських установ, але і їх структурних підрозділів. Так, якщо на початок 2014 року нараховувалось 14972 діючих структурних підрозділів банків, то на початок 2015 року їх кількість зменшилась на 13,6% і склала 12939 підрозділів, а на початок 2016 року значення цього показника знову скоротилось (цього разу на 8%), і зупинилось на відмітці 11873 підрозділи [11].

При цьому з початку активи банківської системи України мали позитивну тенденцію до зростання, так за 2015 рік вони зросли на 11,28% відносно 2013 року. За аналізований період обсяг кредитів, наданих українськими банками юридичним і фізичним особам, зріс на 18,37%. Проте висока вартість кредитного ресурсу, а також обмежена кількість позичальників з достатнім рівнем кредитоспроможності поки істотно стримують розвиток кредитування.

Враховуючи низьку якість активів банківської системи України та збиткову діяльність, зобов'язання банків протягом 2013-2015 років зменшилися на 38,75%.

Регулятивний капітал банків України в грудні 2015 року збільшився на 30,5 млрд. грн. Зростання відбулося за рахунок початку ліквідації двох банків, регулятивний капітал яких був негативним (АТ «Банк» Фінанси та Кредит »та ПАТ« ВБР »), а також завдяки зростанню регулятивного капіталу ряду банків з іноземним капіталом.

З огляду на високе значення облікової ставки, а також обмеженість доступу до залучення зовнішнього фінансування і кредитів від НБУ, основним джерелом підтримки ліквідності банківських установ зараз є кошти населення. Значна кількість банківських установ з метою збереження клієнтської бази та для підтримки ліквідності притримує високі процентні ставки по вкладних рахунках, що свідчить про прийняття такими банками високоризикової стратегії [16].

Отже, аналіз сучасного стану банківського сектору української економіки дає можливість виявити декілька проблем в банківській сфері: політична та фінансова нестабільність в країні; низька якість банківських активів; зниження ліквідності банківських активів; низька довіра до банківської системи серед населення; недосконала та нестабільна нормативно-правова база в державі; висока ступінь вразливості банківської системи до валютно-курсової політики в країні, що проводиться НБУ.

Для зміцнення банківськими установами власних позицій на фінансовому ринку, їм потрібно, в першу чергу, покращити показники ліквідності через взаємодію з іншими фінансовими посередниками, торговцями цінними паперами, застосування нестандартних схем роботи з іншими

гравцями ринку банківських послуг; пошук неформальних підходів у взаємовідносинах із клієнтами шляхом розробки індивідуальних графіків погашення заборгованості, заміни застави, організації проведення угод між вкладником і позичальником на вигідних для банку умовах та інформування про такі можливості клієнтів; підвищення стандартів надання традиційних банківських послуг; розробка принципово нових банківських продуктів і послуг; створення позитивного іміджу банку тощо.

Серед усіх небанківських фінансово-кредитних установ домінуючі позиції на фінансовому ринку займають страхові компанії, які кількісно, хоч і посідають не перше місце, але акумулюють понад 53,1 % усіх активів і мають значний потенціал для сприяння сталому розвитку вітчизняного підприємництва шляхом розміщення страхових резервів у реальному секторі економіки.

Страховий ринок в Україні виступає важливим сегментом ринку фінансових послуг в нашій державі, рівень розвитку якого є одним із основних показників ефективності функціонування бізнес-середовища.

Козоріз Г.Г. зазначає, що не дивлячись на те, що страховий ринок України і пройшов стадію формування, але він і досі знаходиться на початковому етапі свого розвитку. За оцінками експертів, покриття страхового поля в Україні становить 3–5%, тоді як у країнах Західної Європи – понад 90%. Це свідчить про наявність в Україні великих невикористаних резервів розвитку страхового ринку, реалізація яких значною мірою залежить від ефективності функціонування національної економіки [13]. Для оцінки стану розвитку страхового ринку України у табл. 3 проаналізовано основні показники діяльності страхових організацій за 2013-2015 роки.

Таблиця 3

Основні показники діяльності страхового ринку України за 2013-2015 роки, млн. грн. *

Показник	Роки			Темп росту, 2015/2013, %
	2013	2014	2015	
Кількість страховиків, од.	315	382	361	91,3
Загальна сума активів	66 387,5	70 261,2	60 729,1	86,4
Обсяг сплачених статутних капіталів	15232,5	15120,9	14474,8	95,7
Обсяг сформованих страхових резервів	14435,7	15828,0	18376,3	116,1
Валові страхові премії	28661,9	26767,3	29736,0	111,1
Валові страхові виплати	4651,8	5065,4	8100,5	159,9
Рівень чистих виплат, %	16,2	18,9	27,2	-
Чисті страхові премії	21551,4	18592,8	22354,9	120,2
Чисті страхові виплати	4566,6	4893,0	7602,8	155,4
Рівень чистих виплат, %	21,2	26,3	34,0	-
Сплачено на перестраховання	8 744,8	9 704,2	9 911,3	102,1

*Джерело: [14]

Отже, проаналізувавши дані табл. 3, можна зробити наступні висновки. На фінансовому ринку у 2015 році працювала 361 страхова компанія, з яких 49 компаній із страхування життя та 312 компаній, що надавали інші види послуг, крім страхування життя. Протягом 2015 року кількість страховиків зменшилася на 21, або 5%, у порівнянні з 2014 роком, а у порівнянні з 2013 роком – на 46. В цілому за підсумками 2015 року із реєстру виключено 30 страховиків і включено 9.

Загальний **обсяг активів страховиків** протягом 2015 року **зменшився на 13,6%**, або 9,5 млрд. грн. і склав 60,7 млрд. грн.

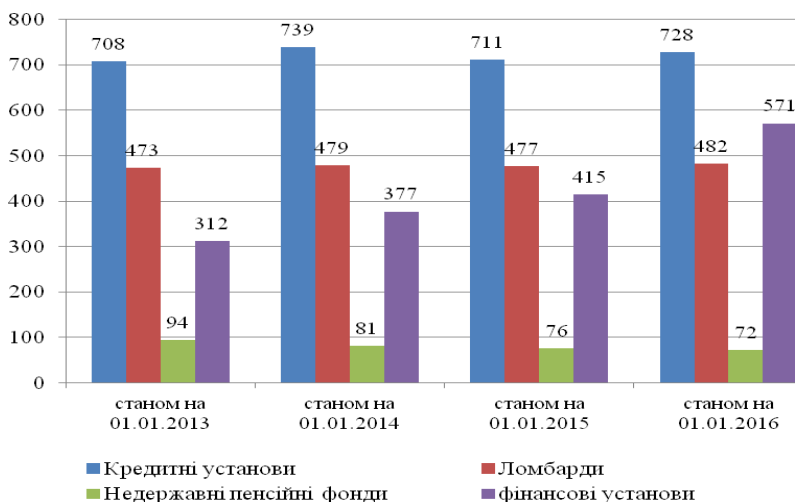
Обсяг сформованих страхових резервів збільшився на 2,6 млрд грн, або на 16,6% і склав 18,46 млрд. грн.

Протягом 2015 році Нацкомфінпослуг проводився контроль за дотриманням страховиками вимог щодо покриття страхових резервів та нестрахових зобов'язань диверсифікованими та прийнятними активами, що в результаті призвело до *змін у структури активів страхових*

компаній. Зокрема, станом на 31.12.2015 року найбільша доля активів страхових компаній зосереджена не в акціях, на відміну від 2014 року, а у банківських вкладах (12,6 млрд. грн., було – 9,0 млрд. грн.), сума активів в акціях зменшилась на 34%: з 18,0 млрд. грн до 11,9 млрд. грн.

Страхові платежі за результатами 2015 року **зросли на 13,4%**, або 3,5 млрд. грн., і склали **30,3 млрд. грн.** Страховики протягом 2015 року збільшили **обсяг страхових виплат на 60%**, або 3 млрд. грн. до 8 млрд. грн. Обсяг вихідного перестраховування в абсолютних величинах значно не змінився і склав 9,9 млрд. грн., проте зменшилась доля перестраховування за кордон з 85% до 75% [19].

В умовах економічної кризи, коли суб'єктам господарювання потрібні додаткові ресурси, а банківський сектор пропонує кредити під досить високі відсоткові ставки, на допомогу суб'єктам господарювання приходять небанківських фінансово-кредитних установи. З їх допомогою вітчизняні підприємства та фізичні особи мають доступ до дешевих і якісних фінансових продуктів і послуг, що тим самим створює серйозну конкуренцію банкам (рис. 2).

Рис. 2. Кількість небанківських фінансово-кредитних установ України за 2013-2015 роки*

*Джерело: [14]

Як видно з рис. 2, незважаючи на складну економічну ситуацію в країні, інвестори зацікавлені у діяльності на вітчизняному ринку фінансових послуг. Так, протягом 2015 року кількість кредитних установ збільшилась на 17, або 2% і склала 728 організації, з яких 588 – кредитні спілки. Кількість ломбардів, що працювали у 2015 році – 482, що на 5 установ більше, ніж у 2014 році. Серед інших фінансових установ: 571 фінансова компанія (збільшення їх кількості на 156 у порівнянні з 2014 роком) та 72 недержавних пенсійних фонди (відбулося зменшення на 4, у порівнянні з 2014 роком) [19].

Протягом 2014-2015 років ринок небанківських послуг демонструє зростання кредитного портфелю майже на 30% (рис. 3). При цьому світові активи за останні десять років збільшилися майже удвічі і на початок 2015 року становили 36,2 трлн. дол. або 84,4% світового ВВП. В Україні активи недержавних пенсійних фондів мізерні, вони становлять лише 124 млн. дол. або 0,16% ВВП.

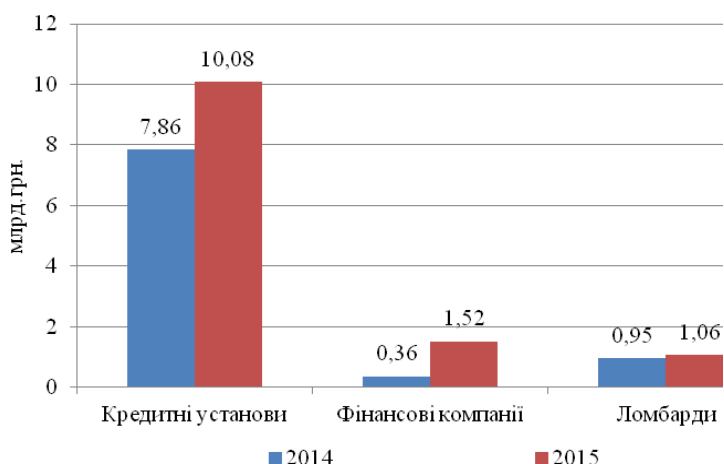

Рис. 3. Кредитний портфель фінансових установ за 2014-2015 роки

*Джерело: [14]

Отже, в Україні банківська система є домінуючою серед інших сегментів фінансового сектора, і будь-які нестабільні явища в економіці, в першу чергу, відображаються на ній.

Нестабільність вітчизняної фінансової системи пов'язана, найперше, з відстороненістю учасників фінансових ринків від стимулювання розвитку економіки, їх орієнтованість на отримання швидких прибутків, а також зумовлена відсутністю довіри населення до фінансово-кредитних установ та відсутністю ефективного позичальника.

Фінансовий ринок повинен стати одним з основних механізмів мобілізації вільних ресурсів для розвитку економіки і формування надійних інструментів заощадження для населення. Цього можна досягти шляхом:

1) стабілізації валютного ринку, зниження та утримання рівня інфляції на прийнятному для розвитку економіки рівні (не більш як 10%);

2) стабілізації роботи фінансового сектора, відновлення довіри населення до інститутів фінансового ринку;

3) формування ефективної системи перерозподілу ресурсів з пріоритетним їх спрямуванням на реалізацію проектів економічного розвитку[20].

Висновки і перспективи. Стабільність фінансової системи держави, її ефективність і платоспроможність, мобілізація та перерозподіл фінансових ресурсів, у першу чергу, залежать від розвитку фінансового ринку в країні.

З огляду на це, в Україні необхідно впровадити цілісну довгострокову стратегію розвитку фінансового ринку, а саме:

- моніторинг діяльності фінансових установ з боку регуляторів задля своєчасне виявлення проблемних питань у поточній роботі фінансових установ та своєчасно реагувати на загрози;

- санація або ж ліквідація неплатоспроможних банківських установ, врегулювання питання продажу (передачі) проблемних активів через формування законодавчої бази діяльності установ, основною функцією яких буде робота із проблемними активами;

- вирішення питання реструктуризації кредитів;

- оздоровлення фінансової системи через державну підтримку та підтримку з боку власників фінансових установ, впровадження механізмів конвертації депозитів в акції банків;

- стабілізація, яка потребує забезпечення функціонування системи ефективного нагляду,

спрямованого на попередження виникнення загроз;

- посилення системи захисту прав інвесторів і споживачів шляхом впровадження відповідної законодавчої бази;

- відновлення довіри населення до банківської системи;

- рефінансування фінансового сектору з контролем використання наданих коштів, в окремих випадках — участі держави в капіталах банків;

- створення державного банку розвитку, через який можна спрямувати потоки державних коштів для підтримки пріоритетних інвестиційних та інноваційних проектів, забезпечити доступ суб'єктів господарювання до довгострокових кредитних ресурсів, що, в свою чергу, стимулюватиме розвиток експортного потенціалу.

Таким чином, стратегія розвитку фінансового ринку України надасть можливість забезпечити його прозорість, створить сприятливі умови для потенційних інвесторів і підвищить ліквідність фінансових інструментів ринку.

Список використаних джерел

1. Василик О.Д. Теорія фінансів [Текст]: навч. посібник / О.Д. Василик. – К.: Центр навч. літ. – 2005. – С.480.
2. Павлова Л.Н. Фінансовий менеджмент: Підручник для вузів / Л.Н. Павлова. – М.: ЮНІТІ-ДАНА. – 2003. – С. 269.
3. Комаринський Я. Фінансово-інвестиційний аналіз [Текст]: навч. посібник / Я. Комаринський, І. Яремчук. – К.: Українська енциклопедія ім. М.П. Бажана: Книга пам'яті України. – 1996. – С. 298.
4. Красавина Л.М. Міжнародні валютно-кредитні і фінансові відносини / Л.М. Красавина. – М.: Фінанси і статистика. – 1994. – С. 643.
5. Опарін В.М. Фінанси (Загальна теорія): навч. посіб. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К.: КНЕУ. – 2002. – С. 240.
6. Белоглазова Г.Н. Гроші. Кредит. Банки: підручник / Г.Н. Белоглазова. – М.: Вища освіта. – 2009. – С.392.
7. Школьник І.О. Фінансовий ринок України: сучасний стан і стратегія розвитку. – 2008. – С. 348.
8. Николишин І.Ю. Роль та значення фінансового ринку в фінансовій системі України / І.Ю. Николишин, Н.В. Зізяк // ХКТЕІ. – «Young Scientist». – 2014. – № 7. – С. 53-55.
9. Білоус О.А. Ринок облігацій як сегмент фондового ринку / О.А. Білоус // Фінанси України. – 2005. – №2. – С. 128.
10. Онікієнко О.В. Сутність фінансового ринку, його роль у фінансовій системі та перспективи розвитку / О.В. Онікієнко, С.О. Передерієва // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. – 2014. – № 8. – С. 127-134.
11. Основні показники діяльності банків України / Матеріали офіційного сайту Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807&cat_id=36798.
12. Маркова О. Комерційні банки та їх операції / О. Маркова, Л. Сахарова, В. Сідоров. – М. – 2005. – С.98
13. Козоріз Г.Г. Пріоритетні напрями модернізації страхового ринку України в умовах глобальних викликів / Г.Г. Козоріз // Регіональна економіка. – 2013. – № 1. – С. 26–34.
14. Офіційний сайт Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://nfr.gov.ua/content/informaciya-pro-stan-i-rozvitok.html>.
15. Сафонова О.Д. Сучасний стан страхового ринку України та основні проблеми його розвитку / О.Д. Сафонова // Миколаївський національний університет ім. В.О. Сухомлинського. – 2014. – С. 98-102.
16. Офіційний сайт Національного рейтингового агентства «Рюрік» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://rurik.com.ua/>.
17. Савінова Ю. М. Особливості розвитку фінансового ринку України як основи функціонування системи фінансового посередництва / Ю. М. Савінова [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2042>.
18. Полякова Є. С. Сучасний стан і перспективи розвитку фінансово-кредитних установ України / Є.С. Полякова [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3660_

19. Нацкомфінпослуг оголосила попередні підсумки діяльності небанківського фінансового ринку у 2015 році: зростання кількості фінустанов на 7%, страхових премій – на 13%, страхових виплат – на 60%, кредитного портфелю – на 29% [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://reforms.in.ua/ua/news/nackomfinposlug-ogolosyla-poperedni-pidsumky-diyalnosti-nebankivskogo-finansovogo-rynku-u-2015>.

20. Дешко А. П'ять кроків, які врятовують фінансовий ринок України/ А. Дешко [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://gazeta.dt.ua/macrolevel/p-yat-krokiv-yaki-vryatuyut-finansoviy-rinok-ukrayini-_html.

Konina Maryna

Assistant Lecturer, Department of Finance and Banking

Donetsk National University of Economics and Trade named after M.Tugan-Baranovsky

Kryvyi Rih, Ukraine

E-mail: konina_maryna@ukr.net

Rekha Kamila

student

Donetsk National University of Economics and Trade named after M.Tugan-Baranovsky

Kryvyi Rih, Ukraine

E-mail: camilla.reha@gmail.com

Yankovs'kyi Valeriy

student

Donetsk National University of Economics and Trade named after M.Tugan-Baranovsky

Kryvyi Rih, Ukraine

E-mail: yva0404@gmail.com

THE CURRENT STATE OF THE FINANCIAL MARKET OF UKRAINE AND WAYS OF ITS IMPROVEMENT

Abstract

Introduction. Implementation of the vast majority of economic relations between market participants is due to intermediaries that solve problems of the financial services market. There are processes of service delivery to mobilize, distribution and redistribution of available resources. Financial market consists of various institutions providing specific professional services, directing the flow of funds from lenders / investors to recipients. That is the level of development of mediation in financial services, largely depending on the efficiency of its operation.

Methods. The paper considers theoretical methods of synthesis and comparison; methods of logic synthesis; economic and statistical methods.

Results. The state of the financial market of Ukraine at the present stage of its development. Characterized individual performance of bank and non-bank credit institutions and identified key problems of their functioning. The basic directions of Ukraine's financial market.

Discussion. Prospects seen in strategy development and financial market participants with regard to the needs of their activities in an effective system of economic security.

Keywords: financial market, financial services, banks, insurance companies, leasing companies, credit unions, pawnshops.

References

1. Vasylyk, O.D. (2005). *Teoriia finansiv: navch. posibnyk* [Finance theory: teach. manual]. Kyiv : Tsentr navch. lit.
2. Pavlova, L.N. (2003). *Finansovy menedzhment: Pidruchnyk dlia vuziv* [Financial Management: Textbook for universities]. Moscow, Russia : YUNITI-DANA.
3. Komarynskyi, Ia., & Yaremchuk, I. (1996). *Finansovo-investytsiyni analiz: navch. posibnyk* [Financial and investment analysis : teach. manual]. Kyiv : Ukrainka entsyklopediia im. M.P. Bazhana: Knyha pam'iaty Ukrainy.
4. Krasavyna, L.M. (1994). *Mizhnarodni valiutno-kredytni i finansovi vidnosyny* [International monetary and financial relations]. Moscow, Russia : Finance and Statistics.

5. Oparin, V.M. (2002). *Finansy (Zahalna teoriia): navch. posib.* [Finance (General Theory): teach. manual]. Kyiv : KNEU.
6. Bielohlazova, H.N. (2009). *Hroshi. Kredyt. Banky: pidruchnyk* [Money. Credit. Banks: Tutorial]. Moscow, Russia : Higher Education.
7. Shkolnyk, I.O. (2008). *Finansovyi rynek Ukrainy: suchasnyi stan i stratehiia rozvytku* [The financial market of Ukraine: Current State and Development Strategy]. Kyiv.
8. Nykolyslyn, I.Iu. & Ziziak, N.V. (2014). Rol ta znachennia finansovoho rynku v finansovii systemi Ukrainy [The role and importance of financial markets in the financial system of Ukraine]. *KhKTEI* . – «Young Scientist», 7, 53–55.
9. Bilous, O.A. (2005). Rynok oblihatsii yak sehment fondovoho rynku [Bond market as a segment of the stock market]. *Finance Ukraine*, 2, 128.
10. Onikiienko, O.V. & Pieriedierieva, S.O. (2014). Sutnist finansovoho rynku, yoho rol u finansovii systemi ta perspektyvy rozvytku [The essence of the financial market, its role in the financial system and development prospects]. *Journal of East Ukrainian National University named after Vladimir Dal*, 8, 127–134.
11. Basic indicators of banks Ukraine : Materials official website of the National Bank of Ukraine. Retrieved from http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807&cat_id=36798.
12. Markova, O., Sakharova, L., & Sidorov, V. (2005). *Komertsiiini banky ta yikh operatsii* [Commercial banks and their operations]. Moscow, Russia.
13. Kozoriz, H.H. (2013). Priorityetni napriamy modernizatsii strakhovoho rynku Ukrainy v umovakh hlobalnykh vyklykiv [Priorities modernization of Ukraine's insurance market in terms of global challenges]. *Regional economy*, 1, 26–34.
14. Official website of the State Commission for Regulation of Financial Services. Retrieved from <http://nfp.gov.ua/content/informaciya-pro-stan-i-rozvitok.html>.
15. Safonova, O.D. (2014). Suchasnyi stan strakhovoho rynku Ukrainy ta osnovni problemy yoho rozvytku [The current state of the insurance market of Ukraine and basic problems of development]. *Mykolaivskiy natsionalnyi universytet imeni V.O. Sukhomlynskoho*, 98–102.
16. The official website of the National rating agency "Rurik". Retrieved from <http://rurik.com.ua/>.
17. Savinova, Iu. M. *Osoblyvosti rozvytku finansovoho rynku Ukrainy yak osnovy funktsionuvannia systemy finansovoho poserednytstva* [Features of development of the financial market of Ukraine as the functioning of financial intermediation]. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2042>.
18. Poliakov, Ie. S. *Suchasnyi stan i perspektyvy rozvytku finansovo-kredytnykh ustanov Ukrainy* [The current state and prospects of development of financial institutions Ukraine]. Retrieved from http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3660_
19. The National Commission of Financial Services announced the preliminary results of the non-bank financial market in 2015. Retrieved from <http://reforms.in.ua/ua/news/nackomfinposlug-ogolosyla-poperedni-pidsumky-diyalnosti-nebankivskogo-finansovogo-rynku-u-2015>.
20. Deshko, A. *Piat krokiv, yaki vryatuiut finansoviy rynek Ukrainy* [Five steps that save the financial market of Ukraine]. Retrieved from http://gazeta.dt.ua/macrolevel/p-yat-krokv-yaki-vryatuyut-finansoviy-rinok-ukrayini-_.html_

